

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Pri[m]a est p[er]mine[n]tia fructuose p[er]...tis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. De Cathedra

itaq; sic p[er] Aug. p[ro]p[ri]e solemnitas ad ho-
nozem sacerdot[um] officij spectat. Idcirco
p[ro]p[ri]e s[er]mone facien[te] de p[er]minencia siue ex-
cellencia sacerdot[um]ali & eccl[esi]astica. p[ro]p[ri]e quaz
re. re de q[ui]ber viro eccl[esi]astico & sacerdote
dicit p[ro]p[ri]e. Exaltent eu[m] r[ati]o. p[ro]p[ri]e honore sacer-
dot[um]alis officij. Est aut[em] triplex exaltatio si-
ue excellencia & p[er]minencia sacerdot[um]al[is] of-
ficij & eccl[esi]astica gradus.

Prima est p[er]minencia fructuose p[ro]p[ri]e.

Secunda est gloriose dignitatis.

Tertia est p[ro]p[ri]e libertatis

Prima igit[ur] est p[er]minencia fructuo-
se p[ro]p[ri]e. Hanc p[ro]p[ri]e fructuosaz
vico q[ui] p[ro]p[ri]e hanc p[ro]p[ri]e fidelib[us] aperit
lanua vite eterne. Excellentia aut[em] p[ro]p[ri]e ec-
cl[esi]astice manifestari p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e per tres
considerationes.

Prima est p[ro]p[ri]e donationis

Secunda est p[ro]p[ri]e opationis.

Tertia est p[ro]p[ri]e compatit[um]

Prima igit[ur] est p[ro]p[ri]e

donationis siue collationis q[ui] v[er]y a sumo. s.

ab ipso d[omi]no collata e[st] p[ro]p[ri]e q[ui] dicit Chrysostomus. rj

q. ij. c. Nemo p[ro]p[ri]e vincula eccl[esi]e

stastica. Non est h[om]o q[ui] ligat s[ed] ch[ri]stus q[ui] hanc

p[ro]p[ri]e dedit & d[omi]nos fecit hoies r[ati]o h[om]o.

U[bi] Matt. xij. dixit d[omi]nus petro. Tibi da-

da. reg. ce. Sc[on]m doctores theologos cla-

ues iste dicunt p[ro]p[ri]e sp[irit]ualis sup[er]natural[is]

a deo data. s. p[ro]p[ri]e iudicandi in foro aniaz

P[ro]p[ri]e ac iudicandi ex duob[us] itegraf. s. ex p[ro]p[ri]e

te discernendi in cause ex[am]inatione: & p[ro]p[ri]e

te diffiniendi in cause determinatione p[ro]p[ri]e

sententia p[ro]p[ri]e denotia vel absolutoria. Prima

p[ro]p[ri]e d[omi]ni clavis scie non q[ui]d[em] ut scia d[omi]ni ha-

b[er]it[ur] co[n]gnit[ur] s[ed] d[omi]ni autoritas vel p[ro]p[ri]e dis-

cernendi p[ro]p[ri]e sciam p[ro]p[ri]e habit[ur]. Laueant q[ui] sibi q[ui]

sine scia comperenti ad sacerdotiu[m] ambulat

& q[ui] scient[ur] vel etia[m] p[ro]p[ri]e negligetia ex[am]inandi

tales ad sacerdotiu[m] p[ro]p[ri]e mouent. Dicit[ur] at[em] sci-

entia co[m]p[er]etis sine q[ui] no[n] p[ro]p[ri]e aliq[ui]s ex[am] in-

tuertu[m] sibi officiu[m]. Profecto magn[us] abusus

videt[ur] q[ui] aliq[ui]s clau[em] scie habeat & scia care-

at. Alia aut[em] d[omi]ni clavis p[ro]p[ri]e q[ui] est autorit[as]

tas ligandi atq[ue] soluendi. Iste aut[em] clau[em]

cu[m] a d[omi]no p[ro]p[ri]e petro: intelligunt etia[m] p[ro]p[ri]e

mitti ceteris s[ed] petro p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e qui p[ro]p[ri]e

cep[er]it s[ed] fuit.

Secunda est p[ro]p[ri]e op[er]a

tionis. Magna em[en] & excellencia op[er]a sunt
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. Magnu[m] em[en] mirabile e[st] op[er]a
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e corp[or]is ch[ri]sti q[ui] p[ro]p[ri]e ad p[ro]p[ri]e
tem sacerdotale. U[bi] dixit d[omi]nus ap[osto]lo. 2. cor.
xij. Hoc facite in mea co[m]m[em]oratione. p[ro]p[ri]e
magnu[m] est op[er]a relaxatio[n]is p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
bite q[ui] p[ro]p[ri]e clau[em] relaxari p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
classe p[ro]p[ri]e concessione indulgentiaz. De
alibi dicitur dante deo sum[us]. p[ro]p[ri]e magnu[m]
est & excellens op[er]a ligandi & absolutio[n]is.
ligandi. s. p[ro]p[ri]e exco[m]m[un]icatione: & soluendi a v[er]o
culis r[ati]o exco[m]m[un]icationis q[ui] p[ro]p[ri]e de q[ui] dicit
xij. Quocunq[ue] ligaueris sup[er] ter. erit liga-
tus in celis: & q[ui]d[em]cunq[ue] solueris sup[er] ter. erit solu-
tus in celis. et Mat. xvij. Quocunq[ue] alligaueris
sup[er] terra[m] r[ati]o. et 3o. xx. Quocunq[ue] non
miseritis p[ro]p[ri]e remittunt eis: & quocunq[ue] non
miseritis retenta sunt. Hec aut[em] p[ro]p[ri]e in fo-
ro p[ro]p[ri]e se extendit ad remissionem culpe p[ro]p[ri]e
ne eterne co[m]m[un]icatione in r[ati]o. ut dicitur
tio p[ro]p[ri]e & necessitas ex pacto diuino. s.
determinat Sco. in. iij. s. dif. xvij. Unde
ibide[m] dicit in solutio[n]e cuiusda[m] argum[en]ti. q[ui]
frequent[er] p[ro]p[ri]e q[ui] adulti p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e merit[um] de p[ro]p[ri]e iustificat[ur] an[te] q[ui] p[ro]p[ri]e
tur. fm. Cassio. & Aug. sup[er] ill[ud] ps. Dixit d[omi]nus
s[ed]itebor aduersum iniusticia[m] mea[m] d[omi]no et tu
remisisti r[ati]o. Et tunc in successione sacra-
menti auget[ur] eis gratia. Sed isto q[ui] no[n] ha-
buerint attritione[m] sufficiente[m] p[ro]p[ri]e mod[er]a-
riti ad iustificatione[m]. et per consequens in
peccato existetes: sed t[ame]n aliquid attritionis
sufficent[ur] in vltimo instanti recipiunt gratia[m] ve-
lute sacramenti. sic p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e de baptis-
m[us]. Hec Sco.

Tertia e[st] p[ro]p[ri]e co[m]p[er]ationis

compendio v[er]y ad p[ro]p[ri]e r[ati]o.

Sacerdot[um]alis enim potestas p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

ideo multo excellen[te]r: est quocunq[ue] tem-

porali potestate. U[bi] sacerdos fm. 3. d[omi]ni

rum. vij. erymologiaru[m]: dicitur quali[m] sacer-

dux: vel sacra d[omi]ni. Ratio aut[em] h[uius]

duplicitatis interpretationis fm. 2. h[om]o in

ij. dist[inctio]n. xxiij. est quia per ministrum p[ro]p[ri]e

rituale sacerdos medius inter deum et po-

pulum. Nam ipsa diuina nunciat et mini-

strat populo: et v[er]o p[ro]p[ri]e li[ber] offerit deo. U[bi]

de et in scripturis sacerdotes aliquando

nominantur d[omi]ni: aliquando angeli. U[bi]

atur. rj. q. i. c. Sacerdotibus. Diuina de

qujs sacerdotes aliqn dñi: aliqn āgeli vo
 canit. Hā ad moysen de eo q ad iuramentū
 deducēdus est dñi: Applicā illū ad deos vñ
 ad sacerdotes. Et rurſū ſcriptū est Dñs
 non detrahēs .f. sacerdotibz. Et pphera
 ait. Labia sacerdotz custodiāt ſciām z lei
 gē exōrūt ex ore eius qz angel⁹ dñi exerci
 tūū est. Hec ibi. Eū itaqz prās sacerdotat
 ſit ſpūalis z diuina: excellit incōpabiliter
 oēm tpalem ptātem. Quāto em ſpūs no
 bilior est corp⁹: tāto sacerdotat prās no
 bilior est qñcūqz tpali: qz tpaliſ ſolū reſpi
 cit corp⁹. Et hoc prz extra de trāſlatione
 epi z electi. c. Inter corp⁹ palia. 30 diſ. xvj.
 ca. Quis dubitet. ſic dñi. Quis dubitet ſa
 cerdotes chri regū z pncipiū oimqz fidei
 lū ptes z mgros cēſeri. Hec ibi. Vñ z in
 veteri teſtamento p sacerdotiū iubere dño
 regia prās est ordinata. Vñ. j. Reg. vij.
 dixit dñs ad ſamuelē sacerdotē. Audi vo
 cē eoz z pſtine ſup eos regē. Hinc eſt q
 ſpūalis prās habz terrenā iſtituere po
 teſtate vt ſit: z iudicare ſi bōa nō ſit. j. Co
 rinth. vj. Reſcitis qñ angelos iudicabi⁹:
 qñro magis ſecularia. Et dictis igiſ prz tē
 poralē ptātem debere ſubijci ſpūali prāti.
 Vñ extra in clemētina de maior. z obedi
 entia. Vñ ſcrām eccliam: dixit Bonifa
 cius orau⁹. Vñ ſcrām eccliam catholi
 cam z ipſam apſtcaz firmiſ credim⁹ extra
 quā nec ſal⁹ eſt: nec remiſſio pctoz: cui⁹ ea
 pue eſt chris zc. in q vnus dñs: vna fides:
 vnū baptiſma. Vna fuit diluuij tpe arca
 noe: vnā eccliam pfigurās q in vno cubi
 to pſūmata: vnū vicz noe gubernator: et
 rectorē habuit: extra quā oia ſubſiſtentia
 ſup terrā legim⁹ fuiſſe delecta. Hec eſt tu
 ni illa dñi incōſunil q ſciſſa nō fuit ſz ſoz
 te puenit. 3 gñ ecclie vni⁹ z vnice vnū cor
 pus: vnū caput: nō duo capita zc. Sequit
 Sine q greci ſive aliq ſe dicāt petro etuſqz
 ſucceſſoribz nō eſſe pmiſſos: fateantur ne
 ceſſe eſt ſe de outibz chri nō eſſe. dicēte dño
 in ioāne vnū ouile z vnicū eſſe paſtorē. In
 hac q etuſqz ptāte duos eſſe gladios: ſpūa
 lem vicz z tpalem: euāgelicis iſtruimur
 dictis. Hā dicētibz apſt: ecce duo gladij
 hinc in ecclia. ſ. cū apſt loqrent: non rñdit
 dñs nimis eſſe: ſed ſatis. Certe q in prāte
 petri tpalē gladiū eē negat: male ſbū ar
 tēdit dñi pſerentis. Couerte gladiū tuuz

in vaginā. Uterqz q in prāte ecclie ſpūa
 lis. ſ. gladi⁹ z materialis. Sed is quidez
 p ecclia: ille ſo etiā ab ecclia exercendus
 Ille sacerdotz: is manu regū z militū: ſed
 ad nutū z prātem sacerdotz. Sportz autē
 gladiū eſſe ſub gladio z tpalem autorita
 tē ſpūali ſubijci prāti. Hā ſm bñm Dioſi.
 Lex diuinitatz eſt iſtima p media in ſup
 ma reuertit zc. Sequit. Hā veritate teſtā
 te ſpūalis ptās terrenā hz iſtituere: z iu
 dicare ſi bona n fuerit. Hec ibi. Prz itaqz
 q prās eccliaſtica mltro maior eſt ptāte ſec
 ulari z hz de ea iudicare: nō ecōtra. Vñ
 ij. q. j. c. Sacerdotibz. ſic habet. Eccliaſti
 ca qz hiſtoria teſtat: q cū pie mēorie cō
 ſtan⁹ nō pncipi ſcripto oblate fuiſſent ac
 cuſationes ptra eoz: libellos qdez accuſa
 tionis accepit: et eos q accuſati fuerāt ept
 ſcopos p uocās: in eoz aspectu libellos qz
 acceperat incēdit di. Ite z inter vos cās
 vñas diſponite: qz dignū nō eſt vt iudicē
 deos. Vñ eū q ppe pagani iure publico pñ
 cipes fuerūt: q vez deū neſciētes: deos li
 gneos z lapideos colebāt z tñ eoz ſacer
 dotibz honozē maxim tribuebāt. Quid q
 tuz ſi chrianus imparoz veri dei ſacerdo
 tes honozet zc. Sequit. Hec aut nō tāte
 ſpēaliter qntū gñaliter p oibz aſſerim⁹ ſa
 cerdotibz: qm adhuc neſcim⁹ qz in terri
 bili dei iudicio qñlis futur⁹ ſit. Etem pau
 lus egregi⁹ pdicator dñi: Nolite ante tem
 pus iudicare zc. Hec ibi.

Secūda eſt peminētia glorioſe digni
 tatis. Eſt em sacerdotū dignitas
 ſpūalis z diuina atz regalis. j. Pet.
 ij. Vos eſtis gen⁹ electū regale ſacerdo
 tū. Lhs em cuius ſunt sacerdotes mni
 ſtri rex z ſacerdos erat. Et dictis aut ma
 giſtri in. iij. di. xxij. z ex dictis Tho. z ali
 orū doctoz ibide accipi poſſunt tres pui
 legioſe dignitates sacerdotij.

Prima eſt dignitas ſpecialis cōſignat
 ionis.

Secūda eſt dignitas ſacramentalis
 diſpenſationis

Tertia eſt dignitas ſpirituālis mediā
 tionis.

Prima eſt dignitas ſpe
 cialis pſignatōis. Habet em ſacerdos vl
 tra laicos ſeptē characteres aie ſue indele

